Karikatür

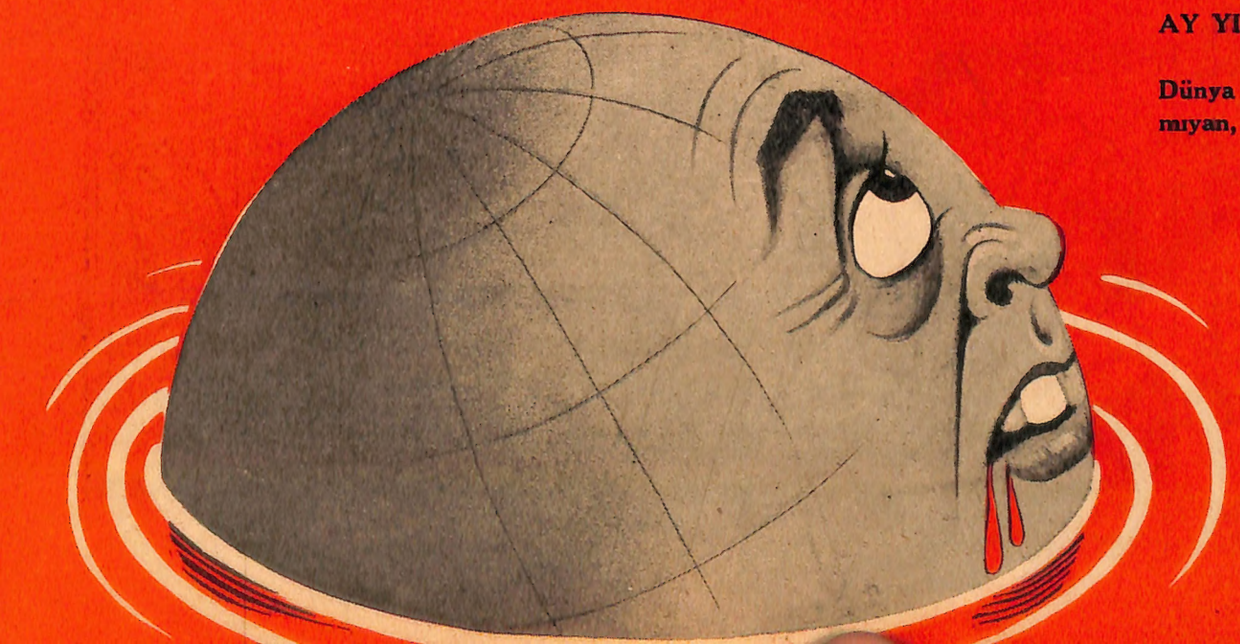

AY YILDIZIMIZIN YÜKSEKLİĞİNE GIPTA:

Dünya — Ne mutlu ona, kana boyanmıyan, tertemiz bir o kaldı!..

Dünya Karikatürleri

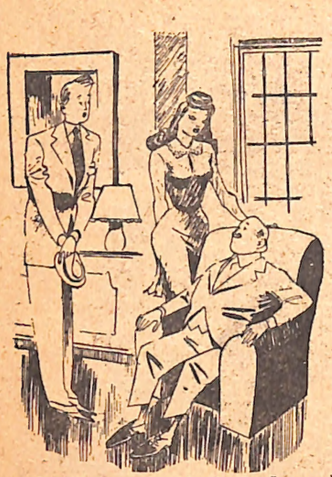

(İtalyada ayakkabı buhranı)
Kaympeder — Bidayette anlaşalım delikanlı. Kızımı iskarpinli mi istiyorsun, iskarpinsiz mi?

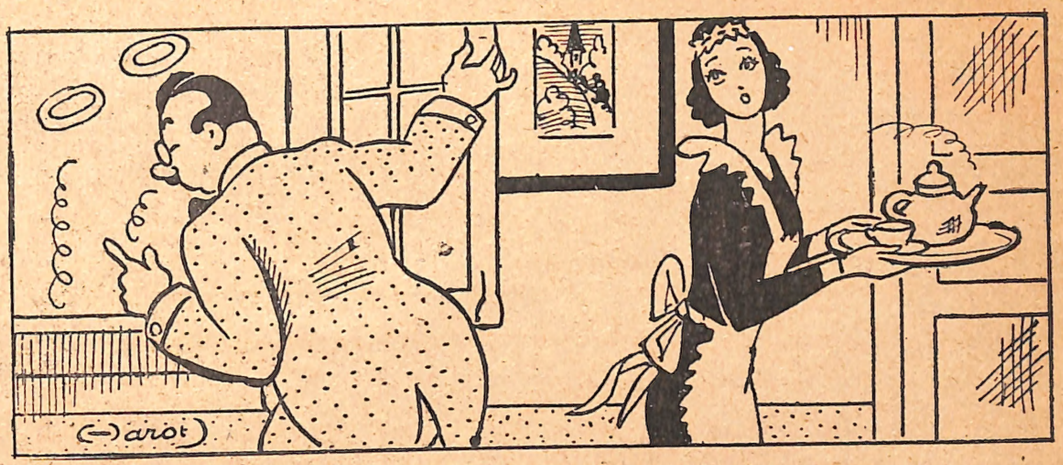

Ev sahibi — Nişanlım seni kapının önünde bekliyor...

Hizmetçi — Fakat onun nişanlım olduğunu nereden anladınız?..

Ev sahibi — Benim kravatlarımdan birini takmış da!..

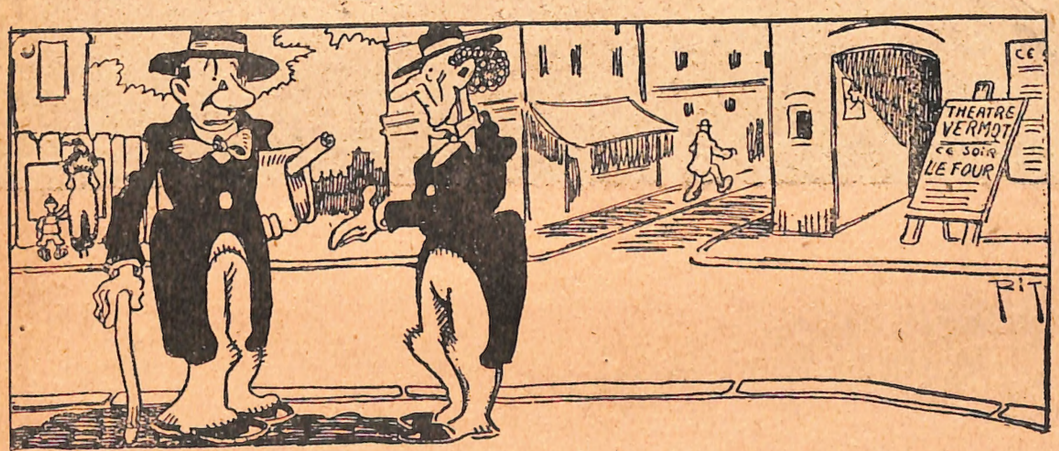

TİYATRO ARTİSTLERİ ARASINDA:
— Dün gece sarhoş adam rolünü iyi oynıyamadım. Zira çok içmiştim!..

— Pazar günü plâjda seni birisi ile beraber görmüşler.
— Yalan! birkaç kişi ile beraberdim!..

Erkek — Gördünmü, geç hazırlanman yüzünden treni kaçırdık..
Kadın — Kabahat sende. Bugün gideceğimizi dün değil, evvelki gün söyleseydin de makiyajımı vaktinde bitireydim!..

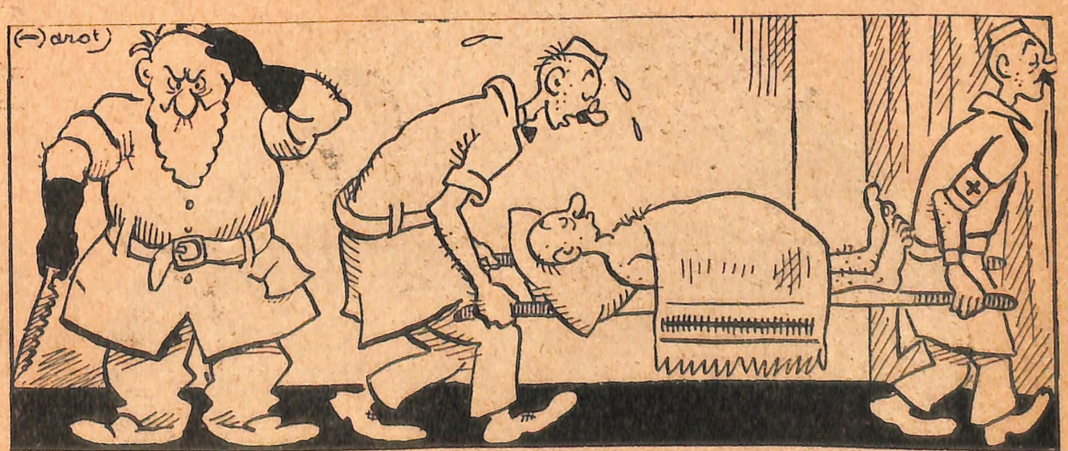

Doktor — Şayanı hayret. Gözlüklerimi bir türlü bulamıyorum. Bununla karnını açtığım hastaların sayısı beşi buldu!..

No. 298 CİLT: 12 SENE: 6 FİYATI 10 KURUŞTUR 11 EYLÜL 1941

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ

EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telğraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul: 103

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

— 7,5 luk, 10 luk, 14 lük, 15 lik, 42 lik... Düşmanlarımıza karşı bu toplardan büyük silâhımız yok mu?
— Var hemşerim «birlik» var!..

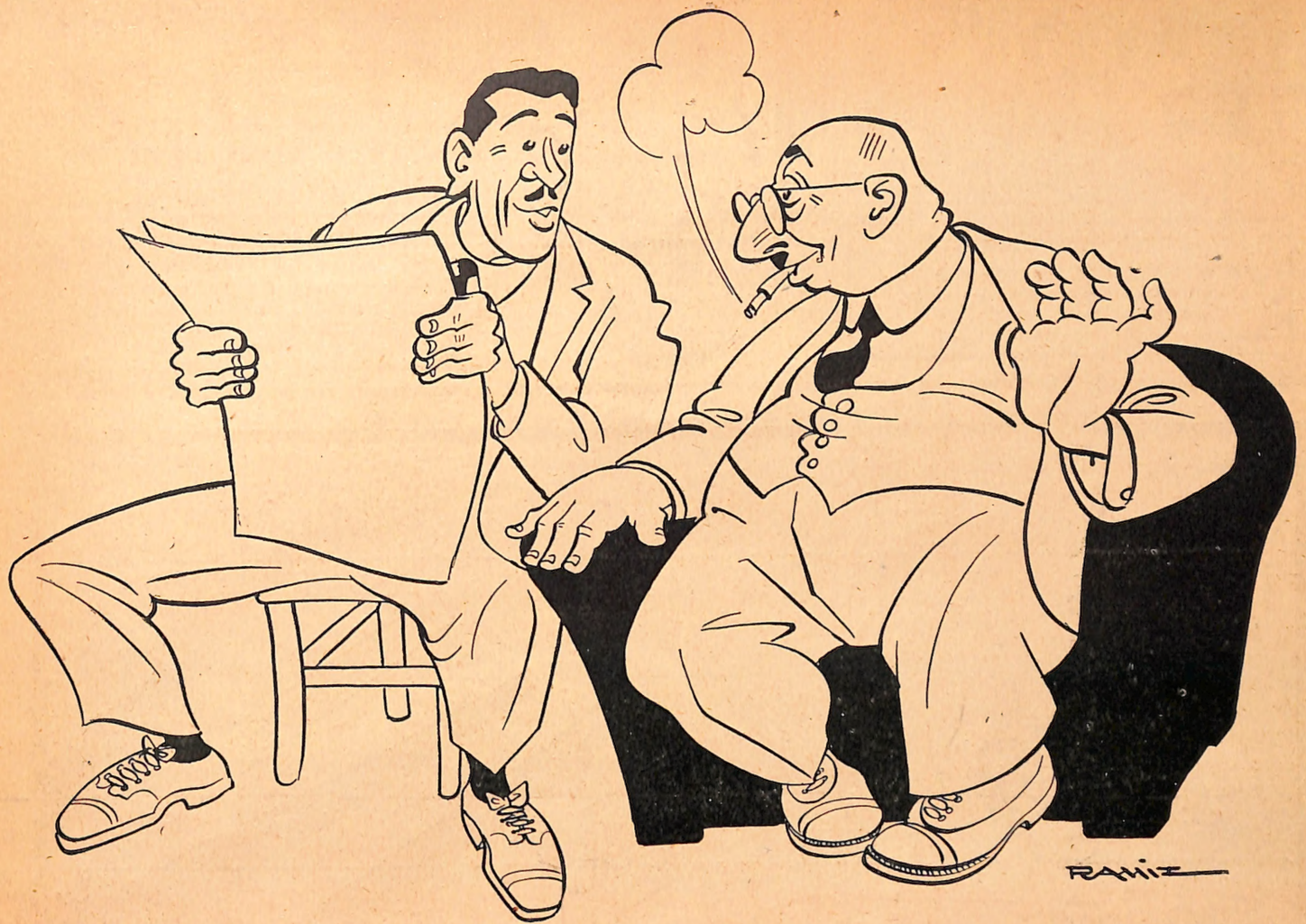

— Şimalî Afrikaya asker sevkiyatına başlanmış..
— Desene sayfiyelerden kışlığa akın başladı!..

HAFTADAN HAFTAYA
BEDAVA BIR EĞLENCE

ŞÖYLE bir boş zamanınızda köşenize oturarak hem hoşça bir vakit geçirmek, hem de ayni zamanda istifade etmek isterseniz size güzel bir eğlence tavsiye edeceğim. Çok değil, iki, üç senelik bir gazete koleksiyonu tedarik eder, gelişi güzel sayfalarını açarak ötesinden berisinden üçer beşer satır okursunuz.

Ben burada raslıyabileceğiniz eğlenceli ibret derslerinden size birkaç nümune vereceğim:

* * *

1939 eylülünün ilk haftasında yazılmış bir başmakaleden okuyoruz:

«Lehistan hududunda başlayan Alman taarruzuna karşı mukabil taarruza geçtikleri ve birçok noktalardan Alman topraklarına girdikleri haber alınıyor. İngiliz ve Fransız hava kuvvetlerinden de müzaharet görecek olan bu hareketin süratle inkişaf etmesi ve dahî kumandan Smigli Ritz'in Almanları Çekoslovakyadan sürerek Çeklerin de millî kahraman ve halâskârı mevkiine yükselmesi pek mümkündür.»

Ayni başmuharririn yirmi gün sonraki başmakalesinden:

«Lehistanın Alman hücumuna iki hafta dayanmış olması da bir mucizedir. İngiliz ve Fransız hava kuvvetlerinin yardımına güvenmek çocukça bir ümitti. Smigli Ritz gibi ressamlıktan yetişme bir türedi kumandanın plânı ise bir milleti felâket uçurumundan başka bir yere götüremiyeceği çoktan muhakkaktı.»

* * *

Yine ayni başmuharririn 1940 şubatında yazılmış bir makalesinden:

«Alman ordusu 1914 teki Alman ordusu değildir. Zabit kadroları Zigfrid istihkâmının siperleri kadar yenidir, henüz ateş terbiyesi değil, ciddî bir manevra bile görmemiştir. Bu henüz betonları kurumamış siperler arkasındaki Almanların bütün yaptıkları teşhir edilmez Majino altında ve arkasındaki yekpare bir kayaya benziyen Fransız ve İngiliz ordusunu radyo vasıtasile her akşam neşrettikleri «bana aşktan bahset» şarkısı ile yumuşatmıya gayretten ibarettir. Fakat vakti gelince Fransız ve İngiliz kuvvetlerinin şiddetle ileri atılmalarına hiç bir kuvvetin mani olamıyacağını anlamak için kör olmak lâzımdır.»

Hep ayni başmuharrir haziranda yazıyor:

«Vakaların bu şekli alacağını çok evvelden görmemek için kör ve sersem olmak lâzımdı. Alman ordusu kumanda heyeti elbette 1914 teki heyetten daha kuvvetli olacaktı. Çünkü arkasında büyük derslerle dolu bir mazi vardı ve onun bu derslerden geniş bir mikyasta istifade ettiği muhakkaktı. Yirmi senedenberi zabit terbiyesine verilen ehemmiyet, pek gafil ve ahmak olmıyanlarca, çoktan malûmdu. Müttefiklerin Majinoya verdikleri ehemmiyetin bu istihkâmı Fransız milleti için bir mezar yapacağını bilmiyen kalmış mıydı? Taşa, toprağa, demire güvenen Fransızlar insan elemanını ihmal etmişlerdi. Bu millet nekadar gaflet içinde uyumuş bulunmalıydı ki, Almanların kendilerini aldatmak için radyo vasıtasile neşrettikleri «bana aşktan bahset» şarkısına inanmışlar, tepelerniden inmi-

ye hazırlanan korkunç taarruzu göremeyişlerdi.»

* * *

Daima ayni başmakalecinin yazılarından:

«İtalyanın harbe gireceğini iddia edenler tarihi bilmiyen ve muhakeme kudretinden mahrum bulunan bir takım zavallılardır. İngiltere ve bilhassa perde arkasındaki Amerikanın İtalyaya menfaatının hangi yolda olduğunu anlatmamış ve onu bu realist görüşlerine imale etmemiş olmalarına imkân yoktur. Bizim tezimiz İtalyanın bu harpte de 1914 te olduğu gibi müttefikinden ayrılarak demokratlara iltihak edeceği yolundadır ve bunu çok yakında zaman gösterecektir.»

Bir ay sonraki başmakaleden:

«İtalyanın müttefikinden ayrılarak İngiliz ve Fransızlar tarafına geçeceğini iddia edenlerin garip ve cahilâne düşüncelerine daima hayret etmiştik. İtalyanın ilânı harbi bu hayrette nekadar haklı bulunduğumuzu göstermiştir.»

Bu dahi ayni malûmatlı ve zeki başmuharririn bir askerî mütaleasından:

«Holandanın en kuvvetli müttefiki sular ve kanallardır bu coşmuş tabiat kuvvetlerile uğraşmak insanlar ve insan yapısı âletlerle uğrasmaktan çok güç olduğu için Alman ordusunun Holandaya saldırdığı takdirde muvaffak olmasına imkân yoktur. Holanda Avrupa kıtasının bir parçasıdır. Fakat istediği zaman onu Britanya adası gibi aşılmaz bir denizle çevirmek Holanda genel kurmayı için bir saat meselesidir.»

Başmuharrir Holandanın işgalinden birkaç gün sonra şöyle konuşuyor:

«Bu harpte demokratların en büyük hataları su, soğuk vesaire gibi bir takım masum tabiat kuvvetlerinin bazı memleket'er için bir müdafaa kuvveti olacağına inanmaları olmuştur. Zavallı Holandalıların bu gülünç silâhları Alman hareketine karşı durmak sövle dursun, bilâkis kendi ordularının memleketlerinde ileri geri manevralar yapmalarına mani olarak, tersine tepen bir silâh gibi kendilerini vurmuş ve etraflarında meydana getirdikleri sunî bataklıklarda karada keklik gibi avlanmalarına sebep olmuştu.»

Ayni gazete ve başmuharrirden son bir misal:

«Norveçe giren Almanların kendi ayakları ile bir tuzağa girdiklerine şüphe yoktur.»

Üç beş nüsha sonra:

«Norveç Almanların İngilizlere kurduğu bir tuzaktı. İngiliz kuvvetlerinin büyük bir kısmı bu tuzağa girmek gafletinden kendilerini koruyamamışlardır.»

Bu başmuharririn kim olduğunu belki merak edeceksiniz. Boşuna yorulmayın ve bunları masa başında benim uydurduğumu farzedin ki, esasen bir muharrir için pek yapılmıyacak şey değildir. Fakat buna mukabil herhangi bir başmuharririn üçer beşer ay, hafta ve hattâ gün ara ile yazılmış birkaç makalesini bulup okursanız buna benzer nice cevahir bularak istifade edecek ve bana hak vereceksiniz.

Şayet yabancı dil biliyorsanız araştırmayı Avrupa gazeteleri veya ajanslarında da buna benzer eğlenceli ve istifadeli görüşlere tesadüf edebilirsiniz. İki sene evvelki bir İngiliz gazetesinden:

«Almanların Sovyet Rusya ile anlaşmaları ideolojileri olan nasyonal sosyalizme bir muazzam ihanettir. Onlar İngiltereyi ezmek için ideolojilerini satmaktan çekinmemişlerdir.»

Bu son aya ait bir Alman gazetesinden:

«İngilizler can düşmanları bildikleri bolşeviklerle ittifaktan çekinmemişler ve iddialarının doğruluk ve samimiyetten nekadar mahrum bulunduğunu bütün dünyaya göstermişlerdir.»

Üç ay evvelki bir İngiliz gazetesinden:

«Almanların Norveçi sırf kendi meşru müdafaaları için stratejik maksatlarla işgal ettiklerini söylemeleri yalandır. Onlar bu memleketi sırf yağlı bir lokma olduğu için bir daha iade etmemek üzere yutmuşlardır.»

Bugünkü bir Alman gazetesinden:

«İngilizlerin İranı bir takım stratejik maksatlarla işgal ettikleri hakkındaki iddiaları gülünçtür. Onların bu memlekette çoktanberi gözleri vardı. Onlar sırf bu memleketi yutmak maksadile temiz bir milletin istiklâl ve hürriyetine kasdetmişlerdir.»

KARİKATÜR

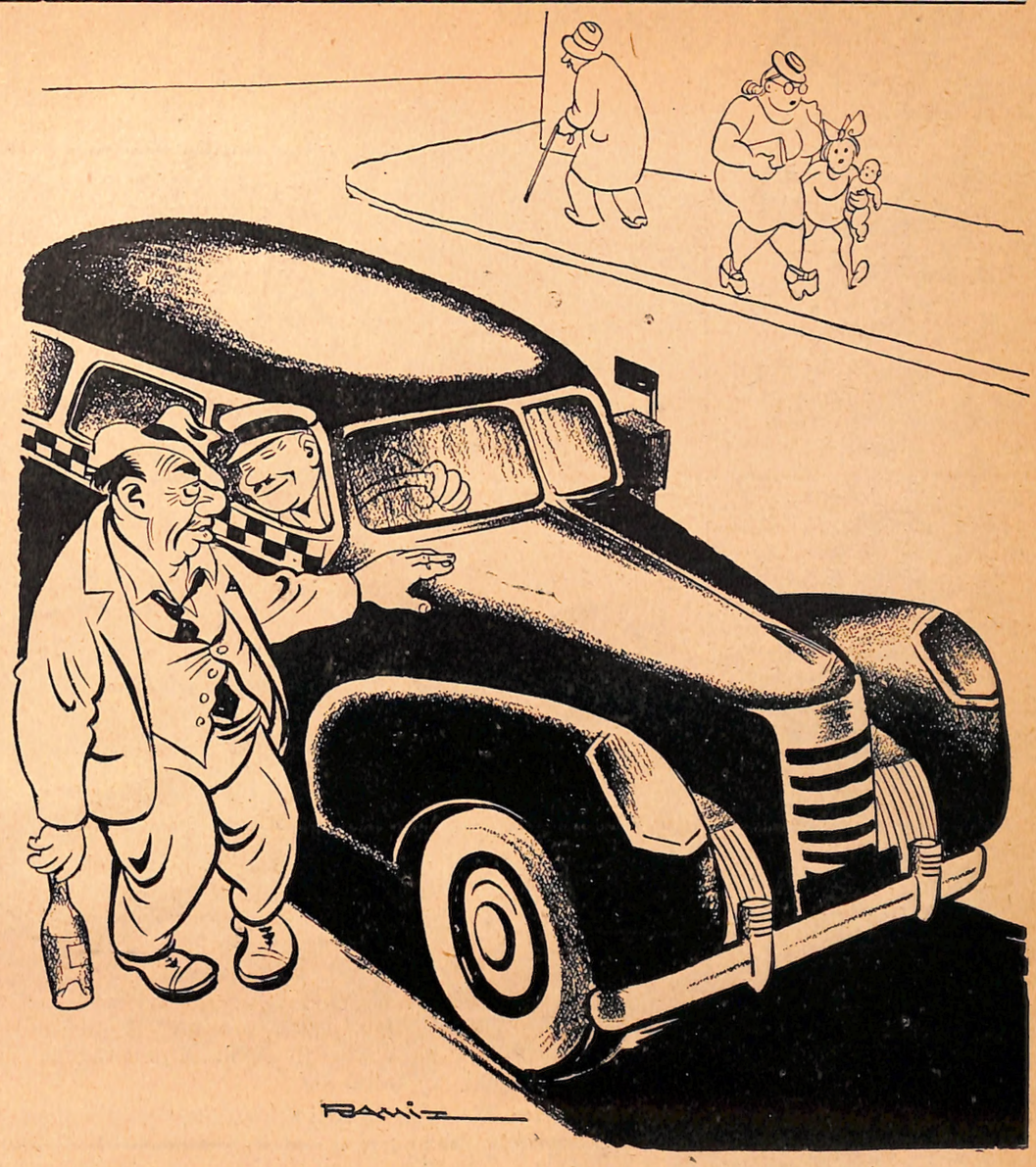

OTOMOBİLLERE VERİLEN BENZİN TAHDİT EDİLDİ:
Sarhoş — Biz sizden talihliyiz azizim bay şoför efendi, kaç şişe istersek serbestçe veriyorlar!..

ZARARI YOK

★

Arkadaşlar sordular:

— Nereden geliyorsun?

— Oğlumu nişanladım bugün.. oradan dönüyorum.

— Pek memnun değil gibisin.

— Niçin memnun olmıyayım? Fevkalâde iyi bir aile. Dürüst, namuslu, oldukça zengin...

— Fakat çehren biraz asık görünüyor.

— Sebebi başka... Gelinime bir nişan yüzüğü hediye etmek lâzım geldi. Yüksek bir aile olduğu için alelâde bir altın halka takmıya cesaret edemedim. Tanıdık bir kuyumcuya bir plâtin yüzük yaptırdım, tabiî veresiye. Şimdi onun parasını nasıl ödiyeceğim diye düşünüyorum.

Arkadaşlardan biri:

— Hiç düşünme, dedi. Bir haftaya kalmaz yüzüğü geri verirler, sen de birkaç lira eksiğine kuyumcuya iade edersin.

AKIL HOCASI.

Kızılcabölükte Şaban Yürü:

«Hiç bir gecem geçmiyor ki, rüyada bir merkebe ters binmiyeyim... Bu rüyamı tâbir eder misiniz?»

CEVAP:

Merkebe ters binmek, önünüzü görmemiye delâlet eder. Merkep, rüyanızda talih mânasına gelir. Demek oluyor ki, siz önünüze, ardınıza bakmayın, işi talihe havale edin, o sizi istediği yere götürür. Rüyanız hayırlıdır, kazara merkep yerine kargaya binseydiniz felâketti!

★

Konyada Ş. KOR:

«On dokuz yaşındayım, on yedi yaşında bir kızla bir sene evvel tanıştım. Onu sevmiyorum, fakat o bana tapıyor. Ayrılacağım, fakat vicdan azabından ve onun hayatından korkuyorum. Ne yapayım?»

CEVAP:

Münasebetinizi altı ay, bir sene daha devam ettiriniz, ondan sonra ayrılık kendiliğinden vaki olur. Zamanımızda en sağlam izdivaçların ömrü bile bu müddetten fazla sürmez!

— Sizinle evlenmemiz harbe benzedi... Japonya gibi inatçılık edip, Amerika gibi katî karar veremiyorsunuz. Almanya gibi işi büyüteceğini ve İngiltere gibi tazyık etmeme vakit bırakmadan, İran gibi yola gelseniz olmaz mı?..

— Hayır, ben Türkiye gibi hür kalmayı tercih ediyorum!..

— Aferin yavrum, ev kızı dediğin böyle olur, dikişlerini kendi diker..

— Evet babacığım, kocama mutfakta çalışırken giymesi için önlük dikiyorum!..

★

Adanada İ. Yenentürk:

«1 — Sayın karikatürist Ramize dostane bir mektup yazarak fotoğrafını istedim, cevap vermedi. Sebebi?

«2 — Aşkı herkes bir suretle tarif ediyor, siz ne dersiniz?»

CEVAP:

1 — Ya mektubunuzu almamış, yahut da fotoğrafı kalmamış olacak...

2 — Aşkın tarifi zamana, mekâna ve insana göre değişir. Şu dakikada Marmara plâjlarını dolaşan Akıl Hocasına göre aşkın tarifi, Nasrettin hocanınkine benzer. Fıkra malûm: Hocaya, ömründe hiç âşık oldun mu diye sormuşlar. «Bir gün oluvordum ama üstüme adamlar geldi!» demiş.

★

Fenerde A. Ekici:

«Sarışın bir kızla tanışıyorum. Onun beni candan sevip sevmediğini anlamak için ne yapayım?»

CEVAP:

Saçlarının yarısını siyaha, yarısını kızıla boyamasını teklif edersiniz. Bu fedakârlığa razı olup da karşınıza alaca bulaca bir başla gelirse sizi gerçekten seviyor demektir. Fakat, bilmem ki, onu böyle acayip bir şekilde görünce siz muhabbetinizde devam edebilir misiniz?

★

Kütahyada K. M. A. Ş.

«On yedi yaşındayım. Orta okul mezunuyum, ailevî durumu benden iyi olan bir kızla evlenmek istiyorum. Fakat mahcup olduğum için kızla konuşamıyorum. Yalnız o kendisini takip ettiğimin farkında, ne yapayım?»

CEVAP:

Kıza derdinizi açmıya sıkılıyorsanız annenize söyleyiniz, anneniz, gitsin, onun annesine söylesin, o da kızına anlatsın... İş, olacağına varır. Yok, eğer: «ben anneme de söylemiye utanırım!» derseniz buna inanmayız. Hiç tanımadığımız Akıl Hocasına derdinizi açarsınız da öz annenize karşı sıkılırsınız, olur mu?

Kızılcabölükte V. Öngören:
«On sekiz yaşındayım. Sevdiğim kızla hemen evlenip mesut olmak istiyorum. Kızın ninesi razı olmuyor, akıl öğretir misiniz?»

CEVAP:

Kızın ninesine bir koca bulunuz, hemen razı olur!

★

Ayvacıkta İ. Tunca:
«1 — Yirmi yedi yaşındayım, kırk lira maaşım var, evlenmek istiyorum. Bu maaşla bir aile geçindiremiyeceğim korkusu ile bir türlü cesaret edemiyorum. Siz ne dersiniz?
«2 — Okuyucularınız, müşküllerini size yazıp cevabını alıyorlar. Sizin kendi müşküllerinizin için müracaat ettiğiniz akıl hocası kimdir?»

CEVAP:

1 — Bu mesele, alacağınız kadına tâbidir. Kadın var ki, kırk lira aylıkla erkeğine cihanı cennet eder, kadın var ki, dört yüz lira aylıkla cihanı cehennm haline getirir... Siz, paraya değil, kadına bakın!
2 — Marko paşanın ruhudur.

★

Samsunda H. Klierci:
»936 senesnide mecmuanıza şiir yazmakta olan zatın şimdi hangi isimle yazdığının ve şimdiki adresinin bildirilmesini rica ederim.»

CEVAP:

Çamdeviren imzası ile ve yine Karikatür mecmuasında.

★

N. D. Hava yolunda İ. Alâettin:
«Ailemin ısrarı ile, istemiyerek, evlendim. Bir kız çocuğum dünyaya geldi. Evde her gün kavga, gürültü... Canımdan usandım, çaresi nedir?»

CEVAP:

Sizin evinizdeki kıyamet, bütün evlilerin de başındadır. Bunun çaresi, elden gelen düğün bayram diye dişinizi sıkıp sabretmektir. Kavga, gürültü, haddini aşmamak şartile, biraz da aile saadetinin tuzu, biberi sayılır. Bunlar olmasa insan evlendiğinin farkına bile varmaz.

Akıl Hocası

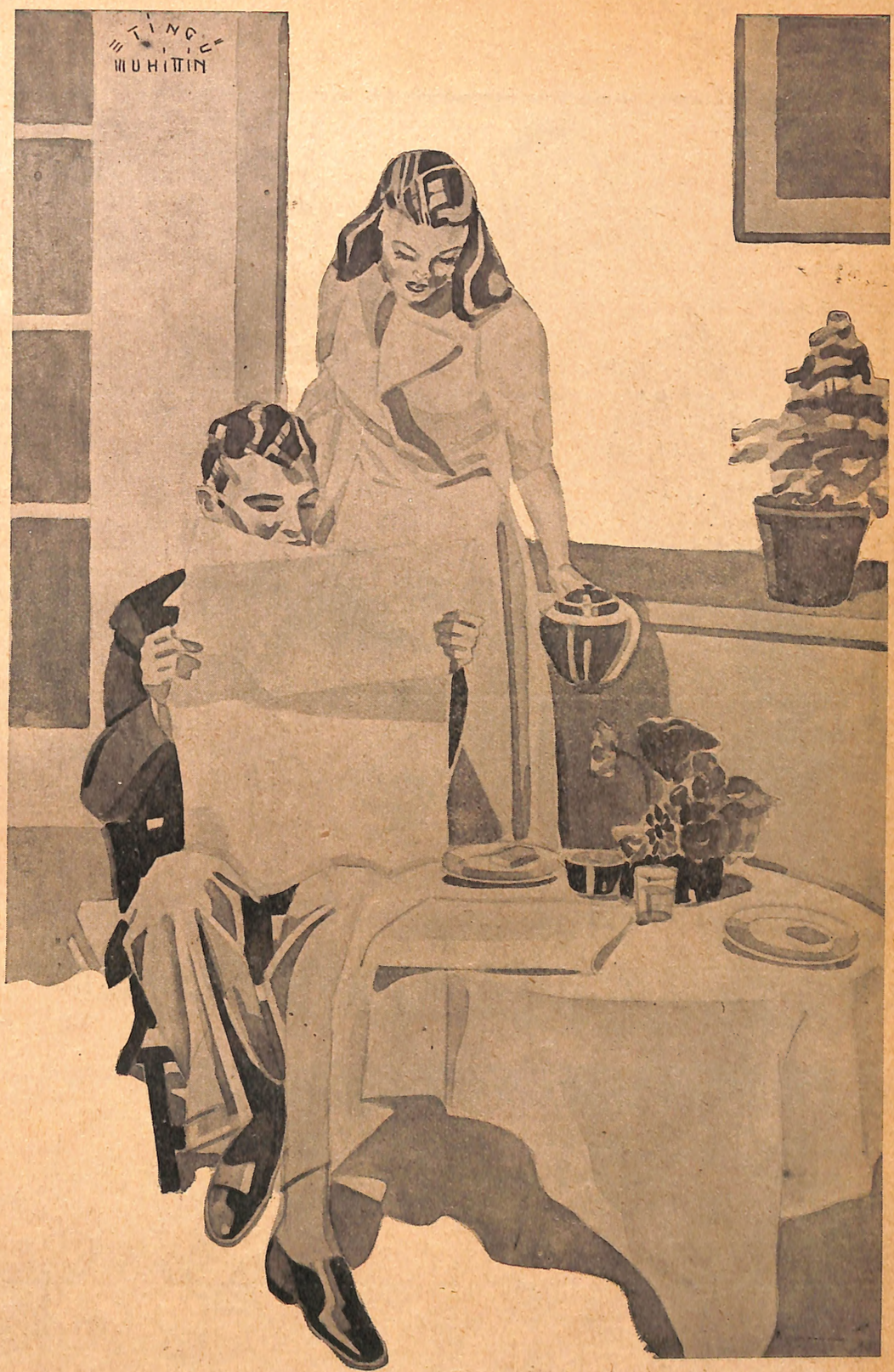

Kadın — Bir şey ye, gazete karnını doyurmazki...
Erkek — Zayıflık kürüne başlıyalı inan ki, gazete daha karın doyuruyor!..

DİKENLİ GÜL

Erenköy bağlarında gördüm o nevnihâli,
Bir asma salkımından daha şirindi hali.
Görünmüştü geçen yaz Adanın kırlarında,
Sarışın bir koncayı andırırdı cemali.
Gelecek yıl, sanırım, Yeşilköy semtindedir,
Filorya kumlarında avlarız o gazali,
Millet nerde fazlaysa orada peyda olur,
Demokrattır, sever o milletle hasbıhali.
Kalabalık onu mu çekiyor arkasından?
Ardından mı geliyor yoksa bütün ahali?..
Bin güzelin içinden seçilir bir görüşte,
Başkadır boyu, bosu, başka şekli, meâli.
O geçince dolar yol halkla iki keçeli,
Gösterir birbirine herkes geçen hayali.
Süzer iki canibi yukardan bir bakışla,
Sonra gözden silinir... geçiyor sanki vali!
Yukardan bir bakışla sezer bütün dertleri,
Fakat deva bulamaz... sebep: buhranı mali.
Bu sebepten o hayran, gönül diyarı viran;
Denir, Bebek yolunun gönlümüzdür misali!
Şehir gibi kalbi de imar eden akçedir,
Paran yoksa ne diye uzatırsın suali?
Sen yaz hemen, okuyan bulunur, Çamdeviren,
Sen seversin de eller sevmez mi kılü-kali?

ÇAMDEVİREN

Harp devam ederse: Önümüzdeki kış kadın şapka modasının alacağı şekiller!..

— Matmazel ipek çamaşırlarınızı çıkarın da görelim!..

ANKARA MEKTUBU

Deniz hasretile, yahut övünmek maksadile İstanbula gidenler artık Ankaraya dönmiye başladılar.

Otelde, pansiyonda ve akraba, eş, dost evinde konaklayan veyahut ekşiyen bu İstanbul ziyaretçilerinden sona kalanların, yahut ikametlerini uzatabilenlerin ardı da artık teşrinievvele kadar alınır.

Avdet edenlerle konuşuyorum, bu seyahatten kimi memnun, kimi değil. Hattâ, masraf cihetinden mütalea edilince hiç biri memnun değil. Her kafadan bir türlü mütalea çıkıyor. Bunlardan biri diyor ki:

— İstanbul bizim için muhtelif dillerle konuşan insanların oturduğu bir otel. Halbuki Ankara, içindekilerin yalnız ana dilile konuştukları evimizdir.

Diğer biri şöyle dert yanıyor:

— Yakacıkta sığındığımız bir tek odanın mahpes hissini veren sıkıntısından hamdolsun kurtulduk. Banyolu, frijiderli, radyolu evimizin bilmem ki, suyu mu çıkmıştı?

Daha öteki başka türlü konuşuyor:

— Vallahi borç girtlağı aştı. Üstelik şimdi de kışlık masraflar ve odun, kömür derdi karşıma dikildi. Bu seyahati nereden çıkardım bilmem ki,... dahası var; denizde güneşin tesirinden karımın sırtındaki deriler yüzülmüş, şimdi bir sürü de doktor parası veriyoruz.

Bir tanesinin de şikâyeti şöyle;

— İstanbulda kazık kazık üstüne. Bunların hepsini unuttum, fakat son bir tanesini unutamıyacağım. Gelirken yataklı vagon garsonuna bir lira bahşiş verdim, meğer bunlardan yüzde yirmi yedi vergi alınırmış, on dakika sonra dayanıp bir makbuz vererek benden yirmi yedi kuruş daha almasın mı?

Hadi bir huysuzluk yapmıyayım diye verdim, verdim ama, herifin aldığı bahşişin vergisini de neye verdim diye hiddetimten hâlâ kendimi yiyorum..

Daha başka birisi İstanbul vesaiti nakliyesinden şikâyetçi:

— Vücudüm henüz tabiî enini ve boyunu alamadı. İstanbul tramvaylarında sıkışmaktan kalıbım okadar yassılmış ki..

Hülâsa, herkes şikâyetçi, fakat şimdi, biribirini tekrar bulanlarda bir sevinç, bir neşe var. Herkes işine, yuvasına kavuşmaktan mütevellit bir memnuniyet içinde. Yazıhanelerde, gazinolarda, sinemalarda, hususî toplantılardaki gedikler dolmakta ve umumî neşe daha fazlalaşmakta..

Yaşasın sonbahar, yaşasın kış. Ankara için yaz mevsimi pek hoş değil. Bu mevsimde, «deniz» adlı fettan rakibesi ona hayli oyunlar ediyor ve sevgililerini muvakkat bir zaman için elinden alıyor.

★

BİR ANKARA TİPİ DAHA:

«Kalem» denilen şu âlet korku bilmez şeydir vesselâm. Düşünün bir kere, bugün de yaman bir arkadaş hakkında korkmadan yazıyor.

Bu dostun adı Mekkî'dir, ama, Mekke ile bir alâkası yoktur, sütbesüt temiz bir Türktür.

İyidir, hoştur, akıllıdır, çalışkan ve iyi bir gazetecidir. Bilgisi, ihtisası ve şöhreti vardır. Kâh oturur, binlerce haber telgrafı, kâh oturur, bir sürü edebî hikâye, gehi de; röportajlar, seyahatnameler yazar. Hattâ kalkar şiirler bile inşat eyler.

Onun bu güzel yazıları yazan sağ eli kadar çenesi de kuvvetlidir. Mübarek bir seylanı kalem hareketine geldi mi, ne üşümekten takırdşyan, ne de sıtmadan zıngırdayan çeneler onunla katiyen yarışamaz.

Mekkî, söze başladı mı etrafındakileri ağzına baktıran kimselerdendir ve zararsız espirileri zarif bir edebî nevi yapan şahsiyetlerdendir. İşte bundan dolayıdır ki, çenesi de bu edebî nevi en hoş nakleden çenelerden biridir. Siz de dinleseniz bayılır ve hoş bulursunuz. Hem hinayet Mekkî Sait gazetecidir yahu...

★

TIRNAKTA GIDA VARMIŞ:

Şurdan burdan konuşuyorlardı. Mesut Cemil dedi ki:

— Yahu tırnakta epey gıda var galiba.

Doktor Ragıp gülerek cevap verdi:

— Boş lâf etme, tırnakta gıda olur mu?

Mesut Cemil nazariyesini ispat etti:

— Olmasa yalnız tırnaklarını yemekle akşam eden Nurullah Ataç nasıl yaşardı.

★

EN PAHALI BİR TEDAVÎ TARZI:

Sabahattin Ali bir arkadaşına rasladı ve şöyle konuştular:

— Aman kardeşim senin göbek erimiş, ne yaptın söyle. Benimki de pek büyümeden ayni usulü takip edeyim.

— Bir apartıman yaptırdım, inşaat gailesi göbeğimi eritti.

— Yazık, çünkü bu metodu takip etmekliğime müddeti hayatımca imkân yok. Desene ben hep göbekli kalacağım.

★

ÜSTÜNE BİR DE BEDAVA VAPUR BİLETİ VERİRLER Mİ ACABA?

Halil Lûtfi İstanbuldan bir iş için gelmiş ve Aka Gündüzü ziyarete gitmişti. Dereden, tepeden konuşuyorlardı. Aka alay olsun diye dedi ki:

— Yahu, İstanbul hakikaten ucuz yer. Bir gün Yeldeğirmeninden geçiyordum, oranın açık tiyatrosunun kapısında birisi altı kişilik aile biletinin elli kuruşa indirildiğini bağırıyordu.

Bu ucuzluğa Halil Lûtfinin ağzının suyu aktı, fakat Adada oturduğundan sordu:

— Aman üstat, keşke iyice bir anlasaydınız. Uzaktan gelecek ailelerin vapur biletlerini de bedava temin ederler mi diye..

Zaparta

— Benzin tahdidatından halim yaman..
— Otomobilin mi var?..
— Yok yahu, sigara çakmağım var!..

KEKEMELİK

SON günlerde dilime bir ağırlık çökmüştü, evvelce dakikada bin kelimenin belini bükerken artık iki harfi bir çırpıda söylemek imkânını bulamıyordum. Dilimi çözebilecek bir mütahassıs aradım, Doktor Fahri Celâli tavsiye ettiler. Kendisini Cağaloğlundaki muayenehanesinde buldum.

Yüzünden gençliği, saçlarından olgunluğu okunan meşhur kekemelik mütahassısı beni nezaketle karşıladı. Kendisine güç hal ile derdimi anlattım. İyice dinledikten sonra:

— Korkulacak şey değil, dedi. Bir derste sizi bülbül gibi konuşturabilirim...

— A a aman, demeyin, do do doktorcuğum!

— Hemen tedaviye başlıyorum... Söylediklerime dikkat ediniz: yapacağınız şey sözlerimi tekrarlamaktan ibarettir...

— Pe pe peki!

Karşısındaki koltuğa oturdum, gözlerimi mütahassıs doktorun ağzına dikerek kulak kesildim. Doktor Fahri Celâl, kelimeleri teker teker ayırmak üzere, tedavi cümlelerini tertibe başladı:

— Son zamanlarda ticaretimizde büyük bir inkişaf vardır.

Cümle biter bitmez tekrar etmiye çalıştım:

— So so son za za zamanlarda ti ti ticaretimizde bü bü büyük bi bi bir i i inkişaf va va vardır..

Devam etti:

— Halkımız tüccarın ve esnafın hareketinden memnundur.,.

— Ha ha halkımız tü tü tüccarın v v ve esnafın ha ha hareketinden me me memnundur...

— Bununla beraber oldukca ihtikâra sapanların bulunduğu da inkâr edilemez!

Son cümle dudaklarımdan su gibi döküldü:

— Bununla beraber oldukça ihtikâra sapanların bunluduğu da inkâr edilemez!

— İstanbulun imar plânı senelerdenberi hazırlanmaktadır.

— İ İ İstanbulun i i imar pi pi plânı se se senelerdenberi ha ha hazırlanmaktadır!

— Ortada bir hayli faaliyet sarfedildiği de göze çarpıyor..

— O o ortada bi bi bir hayli fa fa faaliyet sa sa sarfedildiği de gö gö göze ça ça çarpıyor..

— Fakat beş senedenberi Bebek - İstinye yolu inşaatı bir adım ilerlememiştir!

Son cümleyi bir nefeste söyledim:

— Fakat beş senedenberi Bebek - İstinye yolu inşaatı bir adım ilerlememiştir!

— Gençlerimizin her sahadaki terakki ve tekâmülü iftihara değer...

— Ge ge gençlerimizin he he her sa sa sa hadaki te te terakki v v ve tekâmülü i i iftihara de de değer..

— Bilhassa edebiyat ve güzel sanatlar sahasındaki hamleleri!

— Bi bi bilhassa e e edebiyat v v ve gü gü güzel sa sa sanatlar sa sa sahasındaki ha ha hamleleri!

— Her nedense ortaya konulan eserler bir türlü bu terakki ve tekâmülü gösteremiyorlar!

Son cümleyi bir çırpıda tekrarladım:

— Her nedense ortaya konulan eserler bu terakki ve tekâmülü göstermekten çok uzaktırlar!

Doktor ayağa kalktı:

— Artık iyi oldunuz..

— Sa sa sahi mi?

— Evet... Hastalığınızın sebebini anladım: siz yutkunmaktan bu hale gelmişsiniz. Düşündüğünüz şeyleri açıkça söylediğiniz zaman zerre kadar güçlük çekmiyorsunuz. Fakat düşünmediğiniz şeyleri kendi düşüncenizmiş gibi söylemek lâzım gelince kekeleyip duruyorsunuz..

— Bundan sonra ne yapayım?

— Düşüncenizi serbestçe söyleyiniz, serbestçe söylemekten endişe ederseniz susunuz.. bir şeyiniz kalmaz!

Boncuk

— Sevgilini mi bekliyorsun?..
—Hayır, bir taksi bekliyorum... Şoförleri başka türlü durdurmıya imkân yok!..

Bunu duydunuz mu

İŞGAL

Kelimenin kullandığı yere, kelimeyi kullanan kimseye göre mânası değişir. Sulh zamanında insanların biribirini oyalaması mânasına gelen «işgal» muharebe esnasında, bir milletin başka memleketi kaplayıvermesi mânasını alır. İki senedenberi fazla müstameldir. Şimdiye kadar «işgal» kelimesinde bir adaletsizlik mânası sezildiği halde son zamanlarda adalet mânası ile müradif olarak talâffuz olunuyor. Nazilerin Belçikayı, Holandayı işgal ettiklerinde ve demokratların Irakla İrana girdiklerinde olduğu gibi.

MÜŞTERİ

Şimdiye kadar esnafın gadrine uğrıyan mağdur mânasına gelirdi, fakat fiyat mürakabe komisyonu beyanatı ile sabit olmuştur ki, mağdur kendisi değil, esnaftır. Gaddar olan ise bizzat müşteridir. Zira esnafın malını günden güne pahalı almak suretile biçarenin hırs damarlarını tahrik ediyor, fazla kazanmak arzusu ile esnafın ahlâkını ifsada sebep oluyor, sonra «yavuz hırsız ev sahibini bastırır!» fehvasınca ahlâkını ifsat ettiği esnafa muhtekir ünvanı veriyor. Mısra:

Sorsalar mağdurunu gaddara kendin gösterir.

★

«Lâf ola padişahım!» ne demek mi? Her şey olabilir: Belediye nârkı, kadın aşkı, ve dostluk paktı gibi.

Biribirinin dengi değilmiş

EVLENDİKLERİNDEN BERİ on beş sene geçtiği halde kadın da, erkek de henüz aradıklarını bulamamış, fakat bulduklarına kanaat etmiş gibiydiler.

İkisi de biribirlerini denk göremiyorlardı. İkisine göre de evlenme denilen terazinin kefelerinde bir aksaklık vardı. Ancak bu aksaklığı kadın da, erkek de kendi tarafına çekiyordu. Leylâya göre kendisinin bulunduğu kefe, Atıfa göre de kendi kefesi ağır geliyordu. Bu yüzden, ikide birde aralarında münakaşalar geçerdi:

— Sen benim hislerimi takdir edecek kadar zeki değilsin.

— Zeki değil miyim? Bütün arkadaşlarım benim zekâmı tasdik etmekte müttefiktirler. Senin bunu takdir etmemen nekadar akıllı olduğunu gösteriyor!

Dünyaya üç çocukları geldiği halde bu geçimsizlik, bu anlaşmamazlık bir türlü nihayete ermezdi.

Her münakaşadan sonra Atıfın kafasında şu sual çengellenirdi:

— Karım beni ruhuna eş bulmuyor, kendine kâfi görmüyor. Romanlarda okuduğuma bakılırsa böyle kadınlar, bütün hayatınca, tam denğini düsünür, ararlarmış. Şüphesiz benimki de öyle olacak... Acaba Levlâ böyle bir erkek bulabilir mi? Bunu nasıl anlamalı?..

Pek güvendiği zekâsını bu mühim meselenin halli için sarfeder, bir türlü neticeyi bulamazdı.

Bir gün akşam gazetelerinin son savfalarını gözden gecirirken, Arsimet gibi: «buldum, buldum!» dive yerinden fırladı. Bereket versin, hamamda değildi, dairesindeydi..

— Buldum, buldum... Şimdi gazete idaresine bir evlenme ilânı gönderirim, bu ilânda karımın evsafını söylerim. Bu vasıflardan olan bir kadına nasıl talip çıkar, onu anlarım...

Ve hemen masasının başına oturdu, ilânı karaladı:

«37 yaşlarında, mütenasip vücutlu, iyi yüzlü, okumuş, hassas bir kadınım. Ev işlerinden anlarım. Üç çocuğumla dul kaldım. Ciddî taliplerin «hassas kadın» rumuzu ile müracaat etmeleri..»

İlânı gazeteye gönderir göndermez derin bir nefes aldı. Zira muammanın anahtarını bulmuştu: Bakalım, böyle bir kadını kimler beğenecek?

Haftanın sonunu sabırsızlıkla bekledi. İlân iki üç kere intişar etmişti. Elbet kadının talibi varsa şimdiye kadar mektupla müracaat etmiş olacaktı. Gazeteye ödemeyi gönderdi, ve «Hastanesine gelen mektupları istedi.

Topu topu üç mektup gelmişti. İfadelerine bakılırsa, bunlardan ikisi samimî idi. Üçüncüsünde keskin bir istihza vardı.

Talip olanlardan biri, malûl bir mütekaitti. Şimdiye kadar hiç evlenmemişti. Kendisine bakacak olan kadının çocuklarına babalık etmeyi üstüne alıyordu. İkinci talip, karısı henüz ölmüş, üç çocuk sahibi, elli bes, altmış yaşlarında bir fırıncı idi.

Üçüncü mektupta ise: «Size eş olarak babamı tavsiye ederim. Kendisi Karacaahmette medfundur!» diye yazılı idi.

Atıf bunları okuduktan sonra tatlı tatlı gülümsedi:

— İşte, Leylâ ayarında bir kadının bütün talipleri... Bir de beni beğenmiyor, gafil!

Artık evdeki münakaşalarda Atıfın sesi daha yükselmiye başlamıştı:

— Nafile sanata kıymet veren yok...
— Neden anladın?
— Okadar boyandım da bakan bile olmuyor!..

— Ne diye bukadar azamet satıyorsun? Artık seni alsa alsa malûl bir mütekait alır...

— Benim gibi kocayı sen nereden bulacaksın? Bundan sonra senin kısmetin altmışlık bir fırıncıdır!

— Hâlâ güzellik, gençlik davasındasın, sana eş olacak bahtiyar, Karacaahmette yatıyor!

Leylânın evlenme ilânından haberi yoktu. Onun için bu kinayelerin menbaı nereden geliyor, farkında değildi. Leylâ, yalnız bu kinayelerdeki acılığı duvuyor, duydukça sinirleniyor, kabına sığmaz bir hale geliyordu. Artık, bu hayat, çekilmez bir azap olmuştu.

Atıf, hiç oralı değildi. Elindeki üç mektup, Leylânın kendisinden iyi bir koca bulamıyacağına ait üç kuvvetli teminat gibiydi. Bunlara güvenerek kadına hücumlarını arttırıyordu.

Bir gün Leylâ, Atıfın karşısına resmî bir yüzle geldi:

— Dün, senden ayrılmak için, avukata müracaat etim... Şimdi annemin evine gidiyorum.

Atıf, birdenbire sersemledi:

— Şaka etme.. delilik bu.. Annenin evinde ne yapacaksın?

— Mahkemenin sonunu bekliyeceğim, ondan sonra evleneceğim...

— Sen mi?

— Benden başkası mevzuubahs olmadığına göre, evet, ben.

Atıf, meselenin ciddiyetini anlamamış gibi, gülmiye çalıştı:

— Yoksa şimdiden ikinci kocanı peyledin mi?

— Ömründe bir kere doğru bir keşifte bulundun. İkinci kocam da benim gibi, bu mahkemenin sonunu bekliyecek!

— Kim bu bahtiyar? Malül mütekait mi?

— Hayır!..

— Öyle ise ihtiyar fırıncı..

— O da değil!

— Üçüncüsü Karacaahmette gömülü olduğuna göre bu kim olabilir?

— Tayfur Demirtel.

— Şu genç elektrik mühendisi mi?

— Tâ kendisi!

Atıf, başına bir yumruk yemiş gibi, koltuğa çöktü:

— İmkânı yok!

— Neden imkânı olmasın? Söz, çoktan verildi. Benim ailemin de, onun ailesinin de bundan haberi var..

— Demek seni üç çocuğunla kabul ediyor?

— Hem de büyük bir saadetle.

— Fakat bu izdivaç bana hic mantıkî görünmüyor..

Kadın, zehir gibi bir gülüşle Atıfın kalbine kadar isledi:

— Mantık mı? İzdivaç işlerinde, aşk işlerinde mantığın

BİR TAŞLA BİR SÜRÜ KUŞ...

ÜSKÜDAR TRAMVAYI

Bağlarbaşından Üsküdar iskelesine kadar yol, rahvan yürüyüşle, yirmi dakika sürer. Fakat sıkıya gelip de tırısa kalkan adan on beş dakikada vapura yetişebilir... Çok şükür, tramvay, bu müddeti üç beş dakika kısatlmıştır; şu var ki, «vapur arabası» na yetişebilesiniz! yoksa yandığınız gündür. Kazara «vapur arabası» nı kaçırıp da ikinci tramvayı beklemiye kalkarsanız sabahki traşınız bir berberlik daha uzıyabilir!

Geçen gün, birkaç gafille beraber, vapur arabasını bekledik. Vapura on beş, yirmi dakika vardı. Sizin anlıyacağınız, rahvan yürüyüşle, olmazsa tırısla, pekâlâ yayan yetişebilirdik. Fakat vapur arabası varken yayan yürünür mü? Zaten hava da sıcak... Biraz sonra tramvay geldi. Durmadı bile... yalnız pencereden başını uzatan vatman:

— Tramvay dolu.. arkadan başka araba geliyor! dedi, arabasını sürdü...

Bekle, bekliye bildiğin kadar. Halbuki, tramvayla olmasa bile, koşar adımla vapura yetişmek yine mümkündü. Fakat vatman: «başka araba geliyor!» dedi ya, biz buna aldandık ve beş altı adet iş güç sahibi ile orada bekledik, durduk. Vapura yetişmekten ümit kesildiği sırada bekliyen gafiller arasında bir müsahabedir başladı:

— Bu tramvayın bize ettiği nedir?

— Travmaya güvenecek yerde tabanımıza dayansaydık isabet olurdu...

— Tabanla gidilecek yere tramvay işletmenin mânası nedir?

— Pire tozu hikâyesi..

— O da ne?

— Hani, adamın biri pire tozu satıyormuş. Müşteri gelmiş, tozun nasıl kullanılacağını sormuş. satıcı anlatmış: «pireyi tuyeri ne? Sen, daima hisle mantarsın, gözlerine bu tozdan ekersin, canı cehenneme gider!» Müşteri hayret etmiş: «pireyi tuttuktan sonra toza ne hacet.. kendim öldürürüm!» Satıcı gülümsemiş: «öyle de olur, böyle de...»

— Ne demek istiyorsun?

— Yani tramvay da, yayan da bir kapıya çıkar demek istiyorum...

— Haksızlık ediyorsun: yaya giden, kapıyı daha emniyetle bulur!

★

BÜYÜK İLTİFAT

Arkadaşına anlatıyordu:

— Karım başımdan şapkamı aldı. Sonra beni vestiyerin önündeki sandalyeye oturtarak potinlerimi çıkardı, ayaklarıma terliklerimi giydirdi. Kolumdan tutarak yatak odasına götürdü, elbiselrimi çıkararak pijamalarımı giydirdi. Nihayet salona getirerek koltuğa oturttu, elime gazeteyi verdi. Görüyorsun ya bizimkisi hayat değil, esaret!

Yandaki masada bu lâkırdılara kulak misafiri olan bir tanıdık söze karıştı:

— Esaret mi? Darısı dostlar başına. Bu zamanda böyle kadın bulunur mu? Sokaktan dönünce elile şapkanı, pabuçlarını çıkarıyor, pijamanı giydirerek köşene oturtuyor ve garibi şu ki, sen bundan şikâyet ediyorsun.

O acı acı güldü:

— Evet ama, her şey zamanında iyidir. Karım bunu ne zaman yaptı biliyor musun? Sokaktan döndüğüm vakit değil, giyinip kuşanıp meyhanede arkadaşlarla buluşmak üzere sokak kapısından çıkacağım dakikada.

★

SAYĞISIZLIK

Elinde bir bavul ile tramvay bekliyordu. Sordum:

— Nereden böyle?

— Adadan geliyorum.

— Ben daha uzak bir yerden sandım. Bavul okadar büyük ki?

— Adada bizim Ahmede üç, beş gün misafir gitmek istedim.

— Peki, niçin kalamadın?

— Nerede kalayım, evde yok ki, Dünyada insanlık ve arkadaşlık denen şey iflâs etmiş. Vay habis herif vay. Bana dünya kadar da araba ve vapur masrafı ettirdi.

— Seni davet mi etmişti?

— Hayır. Davete hacet var mı? Bir dostun evine üç, beş gün misafir gitmiye hakkımız yok mu?

— Var şüphesiz. Fakat her halde haber vermemiş olacaksın?

— Maalesef o haltı ettiğim için bu hal başıma geldi ya.

— Neden?

— Herif geleceğimi haber almasaydı evi kilitleyip İstanbula iner miydi?

★

SATILAN KİTAP

Muharrir arkadaşlardan biri borç harç bir kitap bastırmıştı.

— Memnun musun? dedim.

— Bırak Allah aşkına, dedi. Öyle bir halt ettim ki, tarif edilemez.

— Satılmıyor mu?

— Satılıyor ama, alan olmuyor.

★

FENA TESADÜF

İki kaşının ortasında büyükçe bir şiş görerek sordum:

— Bu ne?

— Bırak Allah aşkına, dedi, bir şaka yapmak istedim, bu hal başıma geldi.

— Ne gibi?

— Evde mutfağa uğramıştım. Hizmetçiye:

— Kız bana bir şeftali versene, dedim. Hizmetçi «şeftaliyi nereden bulayım» dedi. Kızın yanağını şöyle hafifçe makaslıyarak: «şeftalinin bundan iyisi olur mu?» dedim. Maksat tabiî şakadan ibaret. Altmış yaşında adam hizmetçiye sarkıntılık edecek değilim ya. Derken efendim, mutfakta bir kıyamettir koptu ve böylece alnımızın ortasından mecruh olduk.

— Ne azılı hizmetçiymiş o öyle.

— Hizmetçi melek gibi kız biçare. Azılı benim karım. Karanlıkta farkında olamamışım, meğer benim karı o esnada mutfakta imiş.

— Ahmet bir saata yakın seni bekliyor..
— Ben de zaten saata yakın bir yerde beklesin demiştim!

tığı biribirine karıştırdın, bu yüzden hayatımızı altüst ettin. Bu iş, kalp işidir, ruh işidir, Atıf... Bu söz kulağına küpe olsun da bundan sonra aklını, mantıkı his meselelerinde kullanmıyasın!

Papağan

BİR Taze Molla

NASRETTİN HOCANIN GENÇLİĞİ

YAZAN; KAGIP ŞEVKİ

HER HAKKI MÜELLİFİNE AİTTİR

— 21 —

Evin arkasındaki geniş incirlik bile dolmuştu. Yukarı kattan kadınların, aşağıdan da erkeklerin kahkahaları duyuluyordu. Çocuklar bağrışıp koşuşuyor, kocamış merdivenler paslı bir sesle gıcırdıyor ve kapı önünde dizili duran dilenciler garip bir ahenkle bir ilâhi okuyorlardı.

Bütün bu hay huy içinde Nasrettin yorgunluktan bitkin bir hale gelmişti. Sabahtanberi sağa sola koşmuş, didinmiş, çırpınmış, yorulmuştu. Eş dost olmasa belki de çaktan «pes!» deyip bu işten vazgeçecekti.

Dünya yükünün bir eşle paylaşılabileceğini telkin eden komşuları bile bir hayli ter dökmüşlerdi. Nasrettin bukadar gürültülü, kalabalık bir düğüne hiç de lüzum görmemişti. Esasen bu halkı doyuracak, onlara yüzünün akı ile çıkabilecek bir kesesi yoktu. Oturduğu mahallenin kodamanları, Veliefendi zade, Hamit ağa, Hacı Hüsrev efendi olmasaydılar, Nasrettin hemen evleniverecek, davetsiz derneksiz bir şekilde gerdeğe girecekti.

Seneler vardı ki, bu mahallede oturuyordu. Artık herkes «Nasrettin Hoca» adı ile anılan bizim sevimli kahramanımızı nihayetsiz bir şekilde seviyordu. Veli efendi zade bile evinde ona baş köşeyi veriyor, geceleri geç vakitlere kadar alıkoyuyor, buzlu şerbetler, sıcak salepler, çaylar ikram ediyordu.

Böyle hayırlı bir iş mevzuubahs edilince Veli efendi zade de, Hamit ağa da, Hacı Hüsrev efendi de tereddütsüz Hocaya yardım vadettiler:

— Sen korkma, ev kuranın Allahtır yardımcısı, biz senin bütün masraflarını deruhte eyleriz, düğün halkını besleriz, dediler.

Mahalleli Hocaya araya araya çarşı esnafından Bekir efendinin ortanca kızı Atiyeyi buldular. Hoca ballandırıla ballandırıla anlatılan bu kızcağız için hiç bir itiraz serdetmedi, boynunu bükerek:

— Pekâlâ, Allah yazmışsa, makbulümüzdur! dedi.

Bekir efendi pek zengin bir adam değildi. Ama, kızına çeyiz, olarak bir ev bağışlıyor, giyinecek, kuşanacak öteberi, bir iki parça kilim, birkaç yatak ve yorgan veriyordu.

Eh, Nasrettin de şimdiye kadar ufak tefek bir takım şeyler yapmıştı. Evi boş denmezdi. Kabı kacağı, yatağı yorganı vardı.

Medreseden icazet aldığı günün haftasında babasını kaybetmişti. Anası da gözü yaşlı kasabaya gelmiş, oğlunun yanına yerleşmişti.

Nasrettin cerden getirdiği çuval çuval öteberiyi satmış, para yapmış, bir meşin kese alarak bunları içine yerleştirmiş, iç gömleğinin kalbi üzerine dikmişti. Keseyi senelerce açmamıştı. İkinci, üçüncü cerlerde de ayni şekilde bereketli bir şekilde dönmüştü. İkinci meşin keseyi de sağ memesi üstüne dikmişti.

Günler, haftalar, aylar geçtikçe Nasrettin bu keseler içinde nekadar para olduğunu artık hatırlıyamaz olmuştu. Ancak anası kasabaya geldiği gün Nasrettin keseleri açabilmişti. Elindeki para ile bir ev yaptırmıya karar vermiş, bir mimar bulmuş, uzun boylu pazarlıktan sonra şehrin en güzel bir yerinde evin kurulması tesbit edilmişti.

Mimar Nasrettini arsa üzerinde sağa sola gezdirmiş:

— Buraya bir oda, şuraya bir sofa, buraya bir kiler yapmalı, diye izahat vermiye başlamış, fakat bu sırada birdenbire karnını tutarak: «az müsaade ver Hocafendi!» diyerek uzaklaşmış, karşı cami avlusuna girmişti. Nasrettin onun nereye gittiğini derhal anlamış, bir mimarın gittiği tarafa, bir de bulunduğu yere bakarak kendi kendine:

— Buraya da bir helâ yapmalı! diye düşünmüş, sonra uzun uzun gülmüştü.

Evin inşasına başlandığı günden itibaren Nasrettin her gün gelir, ustaların çalışmalarını uzun uzun seyrederdi. Bazan pek düşünceli olur, hiç konuşmaz, bir köşeye bir kalas üstüne oturarak saatlerce onları seyrederdi. Bazan da neşesi üzerinde olmuş olur, durmadan konuşur, söyler, güldürürdü.

Döşemelerin döşenmesine başlanacağı gün de Nasrettin sabahtan geldi, artık evin inşası bitmek üzere idi. Yalnız pencere pervazlarının, zemin ve tavan döşemelerinin takılması kalmıştı.

Zayıf, sarışın bir işçi, uzun keresteleri döşeme ve tavan için hazırlamıya başlamıştı. Nasrettin bu adamla uzun uzun konuştu. Döşemelere başlanacağı sırada birdenbire sordu:

— Sen evli misin?

— Hayır Hocafendi!

— Ben de değilim..

— . . . .

— Ama, er geç bir gün yakamızı kaptıracağız.

— Elbette Hocafendi, Cenabıhak ne yazdı ise, o olur!

Nasrettin onun uzun bir kalası yere çakmıya hazırlandığını görünce yarı şaka, yarı ciddî bir şekilde müdahale etti:

— Dur, dedi, onu öyle yapma. Döşeme tahtalarını tavana, tavan tahtalarını döşemeye mıhla!

— Aman Hocafendi, nasıl olur?

— E, bu yakınlarda evlenmek niyetindeyim. İnsan evlenince evin altı üstüne gelir ,der-

— Bizim hanım sinirlenince ağzını bıçak açmıyor..
— Ne mutlu sana, benimki sinirlendiği zaman bana ağız açtırmıyor!...

ler. Bari yeniden masraf etmiyeyim!

Sarışın işçi Hocanın sözlerini ciddî ciddî dinlerken birdenbire güldü:

— Hay sen sağ ol Hoca! ne de güzel konuşursun! dedi.

Bir cuma günü öğle üzeri ev tamamlanmış oldu. Nasrettin derhal eşyasını bu yeni eve taşıdı. Üç odası, kileri, mutfağı, ahırı, bahçesile bu ev Akşehrin en mazbut evlerinden biri olmuştu.

Nasrettin elinde kalan bir miktar para ile de anasını, kendisini geçindirmiye çalışıyordu. Akşehirden hiç de ayrılmak istemiyordu. Veli efendi zadenin, Perçimizadenin, Muğlalı ağaların çocuklarını okutuyor, böylece üç, beş kuruş alarak elindeki paranın büsbütün tükenmesine mani oluvordu.

Nasrettin bir buçuk yılını böylece geçirdi. Sakalı daha gür çıkmıya ve mollalık halini kaybederek bambaşka bir sima arzetmiye başladığı içindir ki, kendisine az çok itibar ediyorlardı. Gözlerinin etrafında bir takım çizgiler de peyda olmuştu. Daha toplanmış, irileşmiş, dalikanlılığını kaybetmişti. Gür siyah sakalı olmasa, filhakika tam yaşını gösterecekti ama, bu sakal sayesinde otuzdan aşkın görünüyor, sesi, konuşuşu, yürüyüşü daha yaşlı başlı insanlara has bir manzara arzediyordu.

• • •

İşte üç cer yorgunluğu ile temin edilen bu küçük evde gündüzden başlıyarak ve düğün gürültüsü akşam hava kararıncıya kadar devam etti. Sofralar kuruldu, mahallenin en kibarından, en fakirine kadar bütün erkekler, odaları öbek öbek kaplayan sofra başlarına çökerek mükellef düğün yemeklerini yemiye başladılar. Nasrettin ahçıya nezaret ediyor, boş sofraları ekmeksiz, yemeksiz bırakmıyordu.

Evvelâ bir hindi çorbası geldi, arkasından bir sebze yemeği, biraz sonra bir başka sebze yemeği. Sonra da bir zeytinyağlı, bir salata geldi. Nihayet nefis bir pilâvla zerde ortaya kondu.

Nasrettin gittikçe müteessir oluyor ve için için kızıyordu. Bu hay huy arasında kimse dönüp de: «yahu, gel, sen de şundan bir kaşık al!» dememişti. Herkes kendi havasında idi. Kimi yemeklerin nefasetinden, kimi Konyanın helvalarından, kimi de iştahtan ve iştahsızlıktan bahsediyor, gülüşüp söyleşiyordu.

Nihayet zerde gelince, bütün ağızlardan bir: «ah!» çıktı. Bu ahta Nasrettinin de hissesi vardı. Artık buna olsun damadı çağıracaklarını zannetti ve kapının bir kenarında durarak bekledi.

Fakat kaşıklar süratle işliyor ve zerde kâseleri gittikçe boşalıyordu. Mis gibi bir safran kokusu yüreğini titretmiye başlamıştı. Ah, ne olurdu. Bir kaşık olsun kendisine ikram edemezler miydi?

Bir anda kan tepesine çıktı. Kapının yanından hiddetle çekilerek sofaya çıktı, merdivenleri hızla nidi ve sokağa fırladı: Oh!..

Bütün insanlar insafsızdı. Sayesinde tıka basa doyup üstüne de nefis bir zerde atıştırdıkları halde dönüp de Hocaya bir defa olsun bakmamışlar, söyle yarım ağızla bile çağırmamışlardı.

Nasrettin ağlıyacak gibi oldu. Hayatta sevdiği üç şey vardı: Anası, eşeği ve zerde..

Bu üç şeyi heç bir nesneye değişmezdi. Anasını kucağında taşır ve azamî ihtimamı gösterirdi. Eşeğinin sesini duyduğu zaman eli kanda olsa koşardı. Ya zerde? Zerde onun gönlü içinde yer etmişti. Mis gibi kokusu ile, kehribar gibi güzel rengi ve enfes tadı ile Nasrettinde hazların, zevklerin en büyüğünü yaratmıştı.

Nasrettin sokağı boylu boyunca katettikten sonra, dört, beş erik ağacının kapladığı, duvarsız bir bahçeye girdi, buradan aşağıları seyire koyuldu. Bedir halindeki ay, kasabanın bütün evlerini aydınlatıyordu. Derin bir sessizlik içinde bazan uzaklardan gelir gibi bir türkü duyuluyor, sonra kesiliyordu.

Nasrettin bir erik ağacı altındaki kütüklerden birine oturdu. Artık gözünde ne evlenmek, ne yuva kurmak vardı. Düğün halkının lâkaydisi ona zulüm gibi bir şey gelmişti. Buracıkta birisi gelse de ona dokunuverse, ağlıyacaktı.

Hayatının başlangıcındanberi kenarda, köşede, sönük kalmak en büyük korkusuydu. Daima göz önünde, el üstünde tutulmasını isterdi. Bu, onun çiin en büyük nimetti. Yoksa bu akşamki gibi - hele bu akşamki gibi - adam yerine konmamak, mevcudiyetinden bihaber olmak, bir sofra kedisi kadar bile itibar görmemek hakaretlerin en büyüğü sayılırdı.

Nasrettin düşündükçe hiddetinin arttığını hissediyordu. Hele o obur sürünün tıka basa doyduktan sonra, şerbetlerini içtikten sonra kalkıp kendisini arıyacaklarını, bulamadıkları zaman da çırpınacaklarını düşündükçe dişlerini gıcırdatıyor, küfürler savuruyordu.

— Arkası var —

YALANCILAR

Yazan:
İ. Galip Arcan

Tiyatromuzun kıymetli sanatkâr ve muharriri İ. Galip Arcan'ın evvelce İstanbul Şehir Tiyatrosunda «İki kere iki» ismi ile oynanmış olan bu eseri kitap halinde neşredilmiştir. Sahnemizin olduğu kadar tiyatro edebiyatımızın da unutulmaz bir eseri olarak kalacak olan bu eser piyesi seyretmiş olanlar tarafından sabırsızlıkla bekleniyordu. Tiyatro meraklılarına kitabın çıktığını müjdeler ve bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz. — Fiyatı 50 kuruş. Posta ücreti alınmaz.

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Sıhhat ve güzellik

Sağalm ve güzel dişlerle sağlam ve güzel

DİŞLER DE SANIN

Diş macunu ile temin edilir

Bazan en üstat doktorların bile sebep ve menşeini bulamadıkları bir hastalığın, diş iltihabından ileri geldiği pek çok tecrübelerle anlaşılmıştır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalıyarak ve daima

Sanin

DİŞ MACUNU

kullanarak dişlerinizi koruyabilirsiniz.

GAUTHİER VİDAL

Ev işlerine mahsus her cins kumaş için

ANILIN

HOROZ MARKA

Paket Boyaları

ANILIN FARBEN
GEV
G.E.VIDAL

Umumî satış deposu

İstanbul Çiçekpazarı sokağı Altıparmak han No. 3-4

Karikatür

Tombul Teyze — Kocacığım şu nişan yüzüğünü al da kilom fazla çıkmasın!..